

Til lovforslag nr. L 209. Betænkning afgivet af skatte- og afgiftsudvalget den 29. marts 1985

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven

(Ændring af beskatningsprocenter m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til ministeren for skatter og afgifter, som denne har besvaret dels skriftligt, dels i samråd.

Udvalget har endvidere modtaget skriftlige henvendelser fra:

Danmarks Rederiforening,
Industrirådet og
Kommunernes Landsforening.

Der er af et mindretal stillet nedenstående ændringsforslag, hvorom henvises til de led-sagende bemærkninger.

Nogle af udvalgets spørgsmål er optrykt som bilag til betænkningen tillige med ministeren for skatter og afgifters svar herpå samt de modtagne henvendelser.

Herefter indstiller et *mindretal* (det konservative folkepartis, venstres, det radikale venstres, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal inden for mindretallet* (det radikale venstres medlem af udvalget) ser forhøjelsen af selskabsskatten fra 40 pct. til 50 pct. som et led i den kommende skattereform. Forhøjelsen har fra alle sider været betragtet som et vigtigt led i bekæmpelsen af skattetænkningen og er bl.a. foreslået af tidligere statsminister Anker Jørgensen så sent som i marts 1985.

I den aftale, der er indgået mellem regeringen og det radikale venstre, er forhøjelsen af selskabsskatten som led i skattereformen understreget, idet det fastslås, at provenuet af forhøjelsen af selskabsskatten er til rådighed

for de fortsatte drøftelser om en skattereform.

Et *andet mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) kan ikke medvirke til lovforslagets vedtagelse i den foreliggende form.

Socialdemokratiet har gentagne gange i folketinget foreslået en forhøjelse af selskabsskatten til 50 pct. for at imødegå skattetænkning og fremskaffe et provenu til løsning af vigtige samfundsopgaver.

I de igangværende forhandlinger mellem regeringen, socialdemokratiet og det radikale venstre om en samlet skattereform har socialdemokratiet forudsat, at selskabsskatteforhøjelsen skal indgå som et væsentligt bidrag til finansiering af andre skattemæssige ændringer. Denne løsning er nu vanskeliggjort uhyre, fordi lovforslaget om forhøjelse af selskabsskatten indgår som led i aftalen mellem regeringen og det radikale venstre om en for socialdemokratiet uacceptabel lettelse i arbejds giverafgifterne fra 1986.

I øvrigt er det under udvalgsarbejdet afsløret, at regeringens lovforslag åbner en ladeport for skattetænkning gennem regnskabsdispositioner i milliardklassen, der flytter skattegrundlag til lav beskatning i indkomståret 1984 og dermed varigt fjerner en afgørende del af det merprovenu, regeringen har forudsat for indkomståret 1985.

Et *tredje mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) har længe været tilhænger af en forhøjelse af aktieselskabsskatten til 50 pct. dels for at sikre, at erhvervsliv

vet betaler en mere rimelig del af skattebyrden, dels for at begrænse de skatteunddragelsesmuligheder, som den lave selskabsskatteprocent giver anledning til. Mindretallet finder det imidlertid overordentlig uheldigt, at regeringen har valgt et ikrafttrædelsesår, der i praksis gør det muligt for selskaberne at fjerne næsten hele provenuet af selskabsskatteforhøjelsen de første år ved at manipulere med

- 1) varelageransættelsen
- 2) varelager nedskrivningen
- 3) afskrivningen på driftsmidler
- 4) henlæggelser til investeringsfond
- 5) henlæggelser til tab på debitorer m.m.

Der vil i regeringsforslaget være et særdeles stort incitament til at overflytte indkomster til 1984, idet skattebesparelsen herved giver en forrentning på mindst 25 pct. efter betalt skat.

Mindretallet vender sig ligeledes imod, at regeringens forslag forskyder forholdet mellem den statslige og kommunale andel af selskabsskatten til ugunst for kommunerne. Ministerens svar, som er aftrykt i betænkningen, dokumenterer, at kommunerne har lidt et betydeligt provenutab de sidste mange år på grund af den stigende anvendelse af selskabsformen. Mindretallet har fremsat ændringsforslag med henblik på at rette disse to urimeligheder og indstiller hermed lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* (fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og udtaler sin skarpe fordømmelse af den 25 pct.s skatteforhøjelse af vore virksomheder, som regeringen og det radikale venstre nu vil vedtage.

En så chokerende skatteforhøjelse vil sluge hele den kapital, der skulle bruges til de nyinvesteringer, som er en nødvendig forudsætning for at skabe flere arbejdspladser og mere produktion.

Den begyndende optimisme, der har været ude i erhvervslivet, vil nu omgående blive afløst af håbløshed og pessimisme. Der vil ske nøjagtig det samme som ved alle tidligere skatteforhøjelser: der vil kun blive negative virkninger på hele samfundsøkonomien, og et af resultaterne vil ganske givet blive et helt uacceptabelt stort underskud på betalingsbalancen i 1985.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (SF):

Til § 1

- 1) Nr. 3 udgår.

Til § 2

- 2) »1986-87« ændres til: »1985-86«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget opretholder den nuværende fordeling af selskabsskatten mellem stat og kommuner.

Til nr. 2

Ændringsforslaget flytter ikrafttrædelsesåret til 1984 i lighed med beregningsåret for den bundne opsparing, hvorved enhver manipulation ved overflytning af indkomst til tidligere skatteår vil være udelukket.

Hagen Hagensen (KF) Collet (KF) Houe (KF) Birthe Rønn Hornbech (V)

Skrumsager Skau (V) Bente Juncker (CD) Ove Jensen (FP)

Arne Bjerregaard (KrF) nfm. Bakholt (S) Jytte Hilden (S) Hans Hækkerup (S)

Lykketoft (S) fmd. Stavvad (S) Tastesen (S) Rahbæk Møller (SF) Thoft (SF)

Bernhard Baunsgaard (RV)

Partierne VS og FD havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag 1

Nogle af udvalgets spørgsmål til ministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 2:

Hvordan vil regeringen dække det provenutab, som opstår, når provenuet af forhøjelsen af selskabsskatten først indbetales i slutningen af 1986, mens størstedelen af provenuet foreslås anvendt allerede fra 1. oktober 1985?

Svar:

Finansministeriet har oplyst, at tilskuddet til arbejdsgivernes betaling af arbejdsmarkedsbidrag forventes udbetalt kvartalsvis, første gang med forfaldsdato den 20. januar 1986, medens den øgede selskabsskat første gang indbetales i november 1986. Der er således intet provenutab i 1985, og i 1986 forventes merprovenuet af selskabsskatten at dække udbetalingen vedrørende arbejdsgiverbidrag.

Skatte- og afgiftsministeriet kan henholde sig hertil.

Spørgsmål 3:

Hvor stor en andel af det forhøjede provenu for selskabsskatten går tilbage til selskabsjede virksomheder, og hvor stor en andel går til andre privatejede virksomheder.

Spørgsmål 18:

Hvorledes fordeler de forøgede selskabsskatter og lettelser på arbejdsgiverafgifter sig på:

- andelsselskaber,
 - aktieselskaber og anpartsselskaber, herunder særskilt pengeinstitutter,
- samt lettelser i arbejdsgiverafgiften for ikke-selskaber?

Svar:

I nedenstående oversigt er med et højt usikkert skøn vist, hvorledes merprovenuet på ca. 2,7 mia kr. ved at forhøje selskabsskatteprocenten fra 40 til 50 fordeler sig:

Merprovenu af selskabsskat

	mill. kr.
Aktieselskaber (ekskl. banker).....	1.720
Pengeinstitutter.....	430
Anpartsselskaber.....	420
Øvrige selskaber.....	130
I alt selskaber.....	2.700

Der foreligger ikke for ministeriet for skatter og afgifter oplysninger om den ønskede fordeling af lettelserne på arbejdsgiverafgiften fordelt på virksomhedernes ejerforhold.

Spørgsmål 4:

Hvilke regnskabsperioder er omfattet af den forhøjede skatteprocent? Er regnskabsår, der begynder efter vedtagelsen eller slutter efter vedtagelsen omfattet? Er f.eks. selskaber med regnskabsperiode 2. april 1984–1. april 1985 omfattet?

Svar:

Den forhøjede skatteprocent skal efter lovforslaget have virkning fra og med skatteåret 1986–87. Skatteansættelsen for dette år foretages på grundlag af de indkomstår, der udløber i eller er sammenfaldende med det foregående skatteår 1985–86, det vil sige perioden 1. april 1985 til 31. marts 1986. Indkomstår, der udløber i perioden 1. april 1985–31. marts 1986, vil således blive medtaget i skatteansættelsen for skatteåret 1986–87, hvor den forhøjede beskatningsprocent skal anvendes.

Hvis vedtagelsen af lovforslaget forudsættes at ske lørdag den 30. marts 1985 eller søndag den 31. marts 1985, vil et regnskabsår, der begynder efter vedtagelsen, f.eks. den 1. maj 1985, ikke kunne afsluttes i perioden 1. april 1984–31. marts 1985, men i perioden 1. april 1986–31. marts 1987. Et sådant regnskabsår vil derfor blive lagt til grund ved skatteansættelsen for skatteåret 1987–88, hvor

den forhøjede beskatningsprocent også skal gælde.

Slutter et regnskabsår efter forslaget vedtagelse, f.eks. den 1. juni 1985, skal det lægges til grund ved skatteansættelsen for skatteåret 1986-87, idet udløbet sker i perioden 1. april 1985-31. marts 1986.

Et regnskabsår, der slutter 1. april 1985, skal lægges til grund ved skatteansættelsen for 1986-87 og er således omfattet af skatteforhøjelsen.

Spørgsmål 6:

Har man tidligere forhøjet selskabsskatteprocenten i løbet af eller efter udløb af et regnskabsår?

Svar:

Selskabsskatten blev ved lov nr. 539 af 28. december 1979 forhøjet fra 37 til 40 pct. med virkning fra og med skatteåret 1980-81 (indkomståret 1979). Spørgsmålet kan således besvares bekræftende.

Spørgsmål 8:

Hvor mange selskaber har mulighed for at unddrage sig den forhøjede skatteprocent, fordi de ikke har afsluttet skatteregnskabet for 1984 og fået det generalforsamlingsgodkendt?

Svar:

Som nævnt i svaret på spørgsmål 10 har selskaberne frist med indgivelse af selvangivelse for indkomståret 1984 til 30. april 1985. For så vidt har alle selskaber således mulighed for at tage forhøjelsen af selskabsskatten for skatteåret 1986-87 i betragtning ved udfyldelsen af selvangivelsen for skatteåret 1985-86.

Spørgsmål 9:

Hvordan vil eventuel skattetænkning i den forbindelse ved f.eks. varelager nedskrivninger påvirke provenuskønnet?

Spørgsmål 13:

Hvad er regeringens kommentar til, at skattetænkning kan fjerne provenuet i relation til forpligtelsen til at nedsætte arbejdsgraverafgiften?

Svar:

Det er ikke regeringens opfattelse, at skattetænkning kan fjerne provenuet af selskabsskatteforhøjelsen. Det kan ikke udelukkes, at selskaberne i et vist omfang ved indkomstopgørelsen for skatteåret 1985-86 kan tænkes at udskyde fradrag m.v. til indkomstopgørelsen for skatteåret 1986-87. Det skønnes at være forholdsvis begrænsede beløb, der på denne måde vil blive »flyttet« fra det ene år til det andet.

De selskaber, der ønsker at benytte deres muligheder for gennem ændrede afskrivninger, varelager nedskrivninger m.v. at overføre skattepligtig indkomst fra regnskabsåret 1985 til regnskabsåret 1984, vil få beskatningen af det overførte beløb nedsat fra 50 til 40 pct.; men samtidig vil beskatningen af det overførte beløb blive fremskyndet et år, fra november 1986 til november 1985.

Spørgsmål 11:

Hvor meget udgør i årene 1981-83 de samlede nedskrivninger på varelager, henlæggelser til investeringsfonds og afskrivninger for aktieselskaber og anpartsselskaber?

Svar:

I nedenstående oversigt er for indkomstårene 1981-83 vist skøn over selskabernes skattemæssigt foretagne varelager nedskrivninger, henlæggelser til investeringsfonde samt afskrivninger på driftsmidler m.v. og skibe.

mia kr.	1981	1982	1983
Varelager nedskrivninger	5,3	5,8	6,6
Investeringsfondshenlæggelser	3,0	3,9	3,6
Afskrivninger på driftsmidler m.v. og skibe (inkl. straksafskrivninger på småaktiver)	8,0	10,0	11,0

Det skal bemærkes, at der ikke foreligger oplysninger om de skattemæssigt foretagne varelager nedskrivninger og afskrivninger på driftsmidler og skibe, hvorfor ovennævnte

skøn vedrørende disse grupper er behæftet med endda overordentlig stor usikkerhed.

Spørgsmål 14:

Der ønskes en beregning over kommunernes provenutab de sidste 10 år ved, at personindkomster er overført til anpartsselskaber. Der ønskes konkrete eksempler på overgang fra personlig erhvervsindtægt til anpartsselskabsindtægt.

Svar:

Efter gældende regler tilfalder 15 pct. af selskabsskatten kommunerne. Af en selskabsindkomst på 100 kr. betales 40 kr. i selskabsskat, hvoraf de 6 kr. tilfalder kommunerne.

Efter lovforslaget vil selskabsskatten af en selskabsindkomst på 100 kr. udgøre 50 kr., hvoraf kommunernes andel udgør 12 pct., svarende til 6 kr. Kommunernes provenu af selskabsskatten vil derfor ikke blive berørt af lovforslaget.

Den gennemsnitlige kommunale udskrivningsprocent for primær- og amtskommuner under et udgør ca. 28 pct. Kommunerne vil derfor på kort sigt få et provenutab, når personligt drevne virksomheder overgår til selskabsform, hvor den kommunale beskatning af selskabsindkomsten udgør 6 pct. Dog vil hovedaktionærens udtræk fra virksomheden i form af løn og eventuelt udbytte fortsat blive beskattet som personlig indkomst.

På lidt længere sigt vil den mindre skattebetaling imidlertid forbedre virksomhedernes ekspansionsmuligheder. En sådan aktivitetsforhøjelse vil medføre en stigning i de personlige indkomster. Det umiddelbare kommunale provenutab vil herigennem i et vist omfang blive modvirket.

Der findes ikke statistiske oplysninger, der gør det muligt at foretage et blot nogenlunde underbygget skøn over indkomstforholdene i de personligt drevne virksomheder, som inden for de sidste 10 år er blevet omdannet til selskaber. Det er således ikke muligt at skønne over kommunernes umiddelbare provenutab ved virksomhedsomdannelserne, ligesom det ikke er muligt at skønne over provenuta-

bet på lidt længere sigt.

I vedføjede eksempel er vist beskatningen af en virksomhed, når denne drives som personlig virksomhed og i selskabsform. Ved skatteberegningen er anvendt udskrivningsreglerne i en gennemsnitskommune i 1985.

Eksempel:

A. Personligt drevet virksomhed

Virksomhedsoverskud	450.000 kr.
Private renteudgifter	50.000 kr.
Overskud af fast ejendom	10.000 kr.

Skattepligtig indkomst 410.000 kr.

Skat i alt 254.150 kr.

Heraf kommunale skatter 109.506 kr.

B. Virksomhed drevet i selskabsform

Selskabet

Overskud før løn til hovedaktionær	450.000 kr.
Løn til hovedaktionær	300.000 kr.

Selskabsindkomst
 150.000 kr. |

Selskabsskat efter lovforslag.. 75.000 kr.

Heraf kommunal andel 9.000 kr.

Hovedaktionær

Løn	300.000 kr.
Private renteudgifter	50.000 kr.
Overskud af fast ejendom	10.000 kr.

Skattepligtig indkomst
 260.000 kr. |

Skat i alt 144.350 kr.

Heraf kommunale skatter 67.356 kr.

Samlede skatter i selskabsform	219.350 kr.
Heraf kommunale skatter	76.356 kr.

C. Merskat ved personligt drevet virksomhed

Merskat i alt	34.800 kr.
Kommunale merskatter	33.150 kr.

Bilag 2

Industrirådet
Den 28. marts 1985

Til Folketingets Skatte- og Afgiftsudvalg

Vedrørende
Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven (L 209)

Den foreslåede forhøjelse af selskabsskatteprocenten fra 40 til 50 vil skønmæssigt belaste industriens virksomheder med en ekstra skat på ca. 1 mia kr. pr. år. Denne merbelastning opvejes langt fra af nedsættelsen af arbejdsgiverbidragene, idet den foreslåede nedsættelse på 1,5 pct. kun vil spare industriens virksomheder for ca. ½ mia kr. efter skat.

Den foreslåede forhøjelse af skatteprocenten vil begrænse virksomhedernes muligheder for at finansiere nye investeringer. Ikke alene hættes virksomhedernes selvfinansieringsmuligheder, men en forringet soliditet i virksomhederne vil også begrænse lånemulighederne, og den skærpede dobbeltbeskatning vil forringe mulighederne for at tiltrække ny ansvarlig kapital.

For at industrien skal kunne skabe flere arbejdspladser og øget eksport, er det nød-

vendigt med fortsættelse af den investeringsfremgang, industrien har præsteret siden efteråret 1983. Industrien skal bruge penge til investeringer i nye bygninger og nye maskiner, til produktudvikling og markedsføring, ligesom der ofte også skal bindes mere kapital i omsætningsaktiver som varelagre og debitorer. Industrirådet må frygte, at det især er de mere risikobetonede, immaterielle investeringer i produktudvikling og markedsføring, der vil blive ramt af en selskabsskatteforhøjelse.

Alt i alt vil den foreslåede skatteforhøjelse bremse den igangværende positive udvikling i industriens investeringer og hermed modvirke de resultater, der søges opnået ad indkomstpoltisk vej. Industrirådet må derfor stærkt fraråde at gennemføre den foreslåede forhøjelse.

Med venlig hilsen

OVE MUNCH

Bilag 3**Kommunernes Landsforening**

Den 29. marts 1985

Folketingets skatte- og afgiftsudvalg

Til det af ministeren for skatter og afgifter den 27. marts 1985 fremsatte lovforslag nr. L 209 til lov om ændring af selskabsskatteloven ønsker Kommunernes Landsforening at fremføre følgende:

Landsforeningen finder det meget beklageligt, at den kommunale andel af selskabsskatten ved lovforslaget foreslås nedsat fra $\frac{3}{20}$ til $\frac{3}{25}$. Dette er et brud på det hidtil fulgte princip, hvorefter den kommunale andel af selskabsskatten bibeholdtes ved forhøjelse af beskatningsprocenten.

En deling af selskabsskatten mellem staten

og kommunerne er en naturlig følge af, at såvel stat som kommuner opkræver indkomstskat, der ved selskabsdannelse erstattes af en beskatning af selskabers overskud. En ændring af fordelingen af selskabsskatten mellem stat og kommuner bør derfor kun ske efter nærmere overvejelser i indenrigsministeriets finansieringsudvalg og drøftelse i regeringens kommunekontaktudvalg.

Landsforeningen skal derfor foreslå udvalget at undlade at ændre fordelingen mellem stat og kommuner efter selskabsskattelovens § 23.

EVAN JENSEN

Peter Gorm Hansen

Bilag 4

Danmarks Rederiforening
København, den 29. marts 1985

Folketingets Skatte- og Afgiftsudvalg

Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven. (Ændring af beskatningsprocenter m.v.)

Danmarks Rederiforening ønsker at advare imod den foreslåede forhøjelse af selskabsskatten fra 40 til 50 pct., som yderligere vil forringe rederierhvervets stilling i forhold til den konkurrence, vi møder derude, og som yderligere vil begrænse erhvervets muligheder for at foretage de investeringer i en udskiftning af flåden, som vil være nødvendig, hvis de danske rederier skal kunne klare

sig.

For et kapitaltungt erhverv som skibsfarten vil den foreslåede reduktion af arbejdsgiverafgifterne – helt bortset fra, at disse afgifter er fradragsberettigede – være af væsentlig mindre betydning end for andre erhverv.

Alt i alt vil det fremsatte forslag gøre det endnu vanskeligere at drive skibsfart under dansk flag på konkurrencemæssig vis.

Med venlig hilsen
Danmarks Rederiforening

BJARNE FOGH